

Демократична консолідація

Вчора Володимир Фадєєв, науковець, кандидат філософських наук, провів факультатив на тему: «Демократична консолідація»

- Я хотів пояснити слухачам, і думаю, що мені це вдалося, що можна налагодити конструктивний зв'язок між процесами демократизації, демократичної консолідації і процесом реформування освітянської сфери.

- Які реформи потрібні нашій освіті?

- Багато реформ, ми маємо провести реформи не тільки в освітянській галузі, а у всіх соціальних відносинах України, тому потрібен комплекс реформ, а не декілька.

ЗНАННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАЙБУТНЄ

Знання це вже і є технології, якщо ми змінюємо перше – змінюється й друге.

Вони повинні бути не індивідуалізовані, вони мають бути соціалізовані, тобто доступними і популярними, а також цілісними, тобто вписаними в картину світу, позасвіту, і навіть міжсвіту.

Редакційна група
Бренд-менеджерка - Віра Андріюк
Головна редакторка - Марина Слободянюк
Верстка - Дар'я Чернявська
Тираж - 150 примірників

ХРОНІКИ №1

ПРИ СВІЧКАХ ВИКЛИКАЛИ ДУХ СТАЛІНА. НАСТУПНИЙ ФІНАЛ СР ПРОЙДЕ НА КОЛИМІ...

Андрій Окара:

Люди, які застали Радянський Союз, вони знають, що це таке, а от у студентів, людей, які народилися в часи незалежності, після розпаду СРСР, уявлення базуються на враженнях батьків, знайомих, пропаганді, фільмах та уроках історії. Тому, скажімо, в сучасній Росії більшість молоді вважає, що за радянських часів жилося дуже гарно, цікаво та прикольно.

Є дві моделі для описання радянського союзу (за думкою студентів):

- ЗЕМНЕ ПЕКЛО: тоталітаризм, репресії, геноцид, брежнєвський «застій», «совок».

- ЗЕМНИЙ РАЙ: соціальний захист, безкоштовна освіта, піонертабори, впевненість у завтрашньому дні, щирість людських стосунків.

Я намагався пояснити, чим був Радянський Союз з точки зору соціальної філософії, з точки зору теорії модернізації. Наприклад, що СРСР був «державою розвитку», але радянська система була не так соціалістичною, як, за Марксом, втілювала «азійський спосіб виробництва».

У розрахунок на студентів ми підготували багато ілюстрацій усіх цих соціально-філософських візій – наприклад, з фільму «Летят журавли», з Тарковського, або пісні Олександри Пахмутової, які втілювали стратегію індустріалізації СРСР, або пісні Олександра Білаша та Платона Майбороди, які позиціонували Радянську Україну як «втрачений рай». Але студентів прийшло мало, а експерти, що прийшли, вони все це пам'ятають і без мене. На превеликий жаль, зараз в Україні спостерігаємо негативний баланс модернізації / демодернізації. Майдан міг стати великим проривом в майбутнє, але поки що спостерігаємо чимало демодернізуючих тенденцій.

В будь-якому разі, досвід радянської модернізації, оплаченої десятками мільйонів життів, був важливим для становлення нинішньої України і зараз потребує адекватного розуміння.

На факультативі, який проходив при свічках, ми викликали дух Сталіна. І він явився, але пізно, за північ, коли більшість присутніх вже позасинало. Ми його попитали – що він думає про Студентську Республіку. Він сказав, що йому дуже цікаво спостерігати за Студентською Республікою, запропонував фінал наступного року провести на Колимі й просив передати «дружеский привіт» Павлу Вікнянському.

2

Громадянське суспільство як шанс до шляху нової індустріалізації України

Руслан Коцаба - журналіст, блогер і екс-політв'язень. На думку експерта, трьома основними рисами українського суспільства, щоб стати на шлях нової індустріалізації повинні бути:

чітка опозиція до чинної влади

шана плюралізму думок і свободи слова як цінність

об'єднання у умовах теперішнього авторитаризму, «камуфляжно-шароварної диктатури».

Скільки з цих рис у нас вже є?

- З громадянським суспільством у нас, взагалі то, проблема, зараз воно набагато менше ніж, скажімо, 5 років тому. Більше того, громадянське суспільство зараз швидше мертве ніж живе.

Якщо зважити на кількість громадянських організацій на 10 000 населення, то у нас найнижчі показники в світі. 12 організацій на 10 000 населення. Якщо взяти ту саму Естонію, то там 201 організація на 10 000 населення, Швеція – 359 організацій. Індустріалізація без громадського суспільства – це КНДР. Олігархи, які зараз стали владою просто на просто хочуть зробити з України велику фабрику, де ми будемо працювати як раби.

3